

STICHTING
HARAMBEE
HOLLAND

JAARVERSLAG 2016

samen bouwen aan
onderwijs in West-Kenia

1 | IN 2016 BESTOND

STICHTING HARAMBEE HOLLAND 15 JAAR

In deze periode is veel tot stand gebracht aan nieuwe en verbeterde infrastructuur, trainingen en opleidingen en betrokkenheid van de ouders bij de scholen.

Inmiddels hebben ca. 70.000 leerlingen al deze jaren profijt gehad van onze activiteiten. 2016 is voor Stichting Harambee Holland een wisselend jaar geweest.

Aan de ene kant geven de voortgaande samenwerking en de discussies over de toekomst met het team in Kenia, het afsluiten van lopende projecten en het starten van nieuwe projecten een positief beeld, terwijl aan de andere kant het overgangsproces in de loop van het jaar steeds moeizamer is gaan verlopen en de fondsenwerving zorgen blijft baren.

Samenwerking in Kenia

De samenwerking met de partners in Kenia, John Were, Fr. Peter Makokha, Albert Webale, Jacob Omondi, Tatwa Mwachi en onze coördinator Tryphosa Nandasaba is goed geweest. De partners treden op als team en helpen en versterken elkaar bij voorkomende problemen.

De samenwerking met de 40 scholen blijft weliswaar goed, maar behoeft aandacht. Tryphosa geeft

waar nodig advies en organiseert trainingen en cursussen. Begin 2016 is besloten geen trainingen en cursussen meer te geven voor middelbare scholen omdat de overheid hier nu zelf in voorziet. Door nieuwe regelgeving van de overheid zijn minder activiteiten gerealiseerd kunnen worden dan gepland. Tijdens de bezoeken van Marianne en Roel vindt een aantal keren overleg met de partners plaats om de voortgang van de projecten te bespreken, elkaar met raad en daad bij te staan en beleidsaangelegenheden te bespreken. Ook daarbuiten komen de partners bij elkaar voor overleg. Er wordt door hen

veel werk verzet. Het overleg met de *county* overheid in Kenia blijft moeizaam. Zowel met de *county* als de regionale vertegenwoordigers van de landelijke overheid en de parlementsleden is in 2016 overleg geweest. Vertegenwoordigers zijn ook aanwezig bij de trainingen en cursussen voor schoolhoofden en leerkrachten, hetgeen voor positieve betrokkenheid zorgt.

De toekomst van Stichting Harambee Holland

Tijdens de bezoeken van Marianne en Roel is met de partners veel overleg geweest over de invulling en de opzet van de Keniaanse organisatie. De registratie als 'Limited by Guarantee' is vertraagd doordat Harambee een beschermde naam in Kenia is. Omdat geen ontheffing kon worden gekregen is daarom besloten de Keniaanse organisatie als 'Hongera Foundation Kenya' te registreren (Hongera betekent Gefeliciteerd. Voor dit woord is gekozen omdat het ook met een H begint). Lokaal wordt echter gesproken over HFK of Harambee Foundation Kenya omdat iedereen de stichting als zodanig kent. Begin 2016 heeft Albert Webale de taak van CEO op zich genomen en daarmee het voortouw genomen in de opzet van HFK. Veel goede gesprekken zijn met de partners gevoerd over missie, visie, kernwaarden en de invulling van de organisatie. Ook over de fondsenwerving in Kenia is uitgebreid gesproken; een lokaal parlements lid is daarbij erg behulpzaam. Met het 'Change the Game' programma van Wilde Ganzen zal de kennis op dit vlak worden vergroot.

In de loop van 2016 is het overdrachtsproces echter steeds moeilijker gaan verlopen, zonder dat duidelijk was waarom. Met hulp van een Nederlandse consultant op het gebied van ontwikkelings-samenwerking is het proces geëvalueerd en kon het probleem benoemd worden: 'commitment'. Begin 2017 zijn passende maatregelen getroffen waardoor de vaart in het proces is teruggekeerd. Het overdrachtsproces is en blijft een moeilijke materie waar geen vaste aanpak voor klaarligt, maar die alleen al doende en met open discussies langzaam vorm kan krijgen.

Bestuurszaken

Het bestuur is in 2016 zes keer bijeen geweest. De samenstelling van het bestuur is in het verslagjaar niet veranderd. De samenwerking is onveranderd uitermate plezierig.

Financiering van projecten

Ook in 2016 is het niet eenvoudig gebleken om nieuwe fondsen aan te trekken voor de projecten. De samenwerking met Bureau Internationale Samenwerking (BIS) uit Tilburg heeft gelukkig geleid tot een aantal nieuwe organisaties die onze projecten ondersteunen met donaties. De werkwijze, waarbij BIS de aanvraag schrijft, betekent een verlichting van het voorbereidend werk binnen onze stichting terwijl wij zelf de uiteindelijke aanvragen per brief of email versturen aan de potentiële donororganisaties. Ook van de 'bekende' donororganisaties zijn bijdragen voor de projecten ontvangen. Daardoor konden alle geplande projecten worden gerealiseerd.

Vanaf 2017 zal ook vanuit Kenia werk gemaakt worden van de fondsenwerving. We hebben afgesproken met ons team in Kenia dat voor nieuwe projecten zowel vanuit Kenia als in Nederland fondsen geworven zullen gaan worden.

De eigen inkomsten in 2016 bedragen € 68.954 (€ 67.224 in 2015). Daarnaast zijn de inkomsten uit fondsenwerving derden (Impulsis/Edukans, Wilde Ganzen, Stichting Sukaisa, e.d.) afgenomen tot € 0 (€ 32.542 in 2015).

Projecten

De volgende projecten konden succesvol worden afgerond:

Sosio Youth Polytechnic: de bouw van een slaapzaal en sanitaire voorzieningen voor meisjes. Het is een prachtig gebouw geworden dat op feestelijke wijze in oktober officieel is overhandigd. Niet alleen de ouders hebben een belangrijke bijdrage geleverd maar ook de leerlingen van deze technische school. De bouw is namelijk gebruikt als een interne stage als onderdeel van het leerprogramma voor metselaars, timmerlieden, elektriciens en loodgieters.

Sosio Youth Polytechnic

Kaptola Secondary School: de bouw van een nieuwe keuken. Het project kon ook in oktober officieel worden overhandigd tijdens een levendige en enthousiaste bijeenkomst. Het was ook de katalysator voor ouders en school om andere noodzakelijke verbeteringen te realiseren zoals een adequaat afwateringsysteem voor het hemelwater. Door een aanvullende bijdrage konden ook nieuwe kookpotten worden aangeschaft, evenals tafels en banken om aan te eten.

St. Theresa's Girls Secondary School: de bouw van 4 klaslokalen en toiletten op de eerste verdieping als onderdeel van een gebouw met twee verdiepingen. Na lange discussies kon de bouw van fase twee beginnen en dankzij een voortvarende aannemer is de hoofdconstructie gerealiseerd met de bijdrage van onze stichting. De school is zelf nog doende om geld bijeen te brengen voor de afwerking. Voor onze stichting is het project hiermee afgerond.

St. Theresa's Girls Secondary School

IcFEM Hafoland Primary School: de aanschaf van 50 schoolbanken en meubilair voor leerkrachten.

Lunyu Primary School: de aanschaf van 60 schoolbanken.

Ikapolok Primary School: de aanschaf van 60 schoolbanken.

Nieuwe projecten konden worden gestart en/of voorbereid:

Kamusinga Primary School: de afbouw van twee slaap-zalen voor wezen en de aanleg van een septic tank.

Mitua Girls Secondary School

Mitua Girls Secondary School: de bouw van een gebouw met douches, toiletten en wasgelegenheid.

Elukhari Mixed Secondary School: de bouw van een bibliotheek met studieruimte.

Ugolwe Primary School: de inrichting van de bibliotheek en computerruimte.

Diverse scholen: de bouw van toiletgebouwen voor jongens en meisjes. Het project wordt gesponsord door drie Rotary clubs (in Nederland, België en Kenia) en Rotary Foundation.

Diverse scholen: de aanschaf van schoolbanken als onderdeel van een driejarenplan.

Daarnaast is wederom aandacht geweest voor de kwaliteit van het management en de leerkrachten. Diverse trainingen en cursussen werden gegeven voor lagere, technische en kleuterscholen. Het effect is positief, de trainingen en cursussen dragen bij aan de onderlinge samenwerking, betere didactische vaardigheden, meer leerlingen en betere resultaten, het gevoel van eigenwaarde, etc.

Financiële positie

Het totaal van de bestedingen (aan de doelstelling van de stichting) in een percentage van de totale baten bedraagt 166% (2015: 110%).

Risico's en risicobeheersing

Beperking van risico's en onzekerheden is een belangrijk onderdeel van het werk van de stichting.

Politiek

De politieke situatie in Kenia was in 2016 redelijk stabiel, ondanks de voorgenomen verkiezingen in 2017. Door regelmatig overleg met vertegenwoordigers van landelijke en 'county' vertegenwoordigers van de overheid is een goede relatie met hen tot stand gekomen. Bij de aanvraag voor de nieuw op te richten "Hongera Foundation Kenya", in het kader van de overdracht naar Kenia, zijn Keniaanse en Nederlandse betrokkenen doorgelicht en betrouwbaar bevonden.

Operationele activiteiten in Kenia

De stichting heeft in de loop der jaren een vastomlijnde werkwijze ontwikkeld om corruptie te voorkomen. De rol van onze lokale partners is daarbij cruciaal. Zij houden samen met het schoolbestuur toezicht op het project. De lokale 'county works officer' controleert materialen en het bouwkundige aspect. De ouderbijdrage in materiaal moet aanwezig zijn op de school vóór de start van het project. In aanwezigheid van alle betrokkenen wordt een cheque uitgereikt waarop de bijdrage van stichting en ouders is vermeld. Zo weet iedereen hoeveel geld er met het project gemoeid is. Vooraf wordt een overeenkomst (MoU) opgesteld waarop de inhoud van het project vermeld staat en in hoeveel fases het geld wordt overgemaakt. De school opent een speciale bankrekening waar het geld uit Nederland op gestort wordt. Om in Kenia geld op te nemen zijn 3 handtekeningen nodig, inclusief die van de partner. Na afloop volgt een financieel rapport voor onze stichting, inclusief bonnen en rekeningen.

Persoonlijke veiligheid

De Nederlandse ambassade in Nairobi verstrekt informatie m.b.t. het reisadvies. Aan de ambassade wordt gemeld wanneer leden van het bestuur Kenia bezoeken. Zoveel mogelijk wordt bij daglicht gereisd. De verblijfplaats gedurende het bezoek is bewaakt. De bestuursleden hebben lange ervaring met diverse veiligheidsaspecten.

Financiering van projecten

Alvorens een project begint wordt in Nederland het totaal benodigde bedrag bijeen gebracht. Daarmee wordt voorkomen dat 'op de pof' gewerkt wordt.

In het verslagjaar 2016 hebben zich geen ernstige problemen voorgedaan m.b.t. deze risico's en onzekerheden.

Toekomst

Extra inzet zal nodig blijven om de opbrengst van de fondsenwerving op een aanvaardbaar niveau te houden zodat projecten gefinancierd kunnen worden. De samenwerking met Bureau Internationale Samenwerking moet op dit vlak positief bijdragen; de samenwerking met Stichting Sukaisa blijft gecontinueerd. Waar mogelijk zal ook een beroep gedaan worden op Wilde Ganzen voor cofinanciering. Het ontwikkelen van een fondsennetwerk in Kenia is noodzakelijk voor de fondsenwerving aldaar.

De vorming van Harambee Foundation Kenya en de transitie zal stap voor stap verder worden voorbereid en gerealiseerd met behulp van de kennis, kunde, ervaring en advies van ons bestuur, het Keniaanse team en adviseurs.

Bij de bezoeken aan Kenia van Roel en Marianne (twee maal per jaar gedurende een aantal weken) zal veel aandacht worden gegeven aan de transitie. De inbreng en inzet van het Keniaanse team wordt daarbij steeds nadrukkelijker leidend m.b.t. de aanpak en de activiteiten.

Daarmee hopen we onze bijdrage te kunnen blijven leveren aan de verbetering van het onderwijs in West-Kenia.

Tot slot

Ook in 2016 hebben we veel hulp en ondersteuning gehad van velen die onze stichting een warm hart toedragen. Dat was niet alleen in Nederland het geval maar evenzeer in Kenia. Zonder deze hulp is het niet mogelijk het vele werk te blijven verzetten om het onderwijs te verbeteren in West-Kenia. We willen dan ook iedereen die ons het afgelopen jaar heeft geholpen, heel hartelijk bedanken. Het is een voorrecht ons gesteund te weten door zoveel mensen die op welke wijze dan ook een bijdrage leveren aan ons werk.

Mede namens de leerlingen en de ouders in Kimilili e.o. en Mumias:

Heel hartelijk dank, asante sana, ero kamano, orio mno!

2 | FINANCIËEL VERSLAG 2016

Hieronder treft u de door het bestuur vastgestelde cijfers aan over het jaar 2016. Van Oers Accountancy & Advies heeft de controlewerkzaamheden kosteloos uitgevoerd en zij heeft haar goedkeuring aan de jaarcijfers gegeven. Op verzoek is een volledig jaarverslag verkrijgbaar bij het secretariaat.

	31 december 2016		31 december 2015	
BALANS ACTIVA	€		€	
Vorderingen	357		3.224	
Liquide middelen	65.533		110.767	
	65.890		113.991	
BALANS PASSIVA	€		€	
<i>Eigen vermogen</i>				
Vrije projectreserve	20.783		37.667	
Kosten reserve	10.000		10.000	
Reserve onderhanden projecten	34.183		66.324	
	64.966		113.991	
<i>Kortlopende schulden</i>				
Nog te betalen kosten	-		-	
Te betalen projectkosten	924		-	
	-		-	
	65.890		113.991	
WINST- EN VERLIESREKENING	BUDGET	REALISATIE	BUDGET	REALISATIE
	2017	2016	2016	2015
<i>Baten</i>				
Baten uit eigen fondsenwerving	70.000	68.953	60.000	67.224
Baten uit fondsenwerving derden	-	-	30.000	32.542
Rentebaten en baten uit beleggingen	300	357	1.000	1.224
<i>Som der baten</i>	70.300	69.311	91.000	100.990
<i>Lasten</i>				
Besteed aan doelstellingen	-66.300	-114.610	-87.000	-111.411
<i>Beheer en administratie</i>				
Kosten beheer en administratie	-4.000	-3.726	-4.000	-3.792
<i>Som der lasten</i>	-70.300	-118.336	-91.000	-115.203
Saldo van baten en lasten	0	-49.025	0	-14.213
Bestemd voor onderhanden projecten	0	32.141	0	1.505
Bestemd voor vrije projectreserve	0	-16.884	0	-12.708

Bavel, 30 juni 2017

Het Bestuur van Stichting Harambee Holland

A. van Ardenne | voorzitter

H. van Ingen | bestuurslid

H. van Zuthem | secretaris

M. v.d. Corput | bestuurslid

I.M. ten Hove | penningmeester

Oprichters en directie

R.J.M. Meijers en M.J.H. Meijers - van Eijndhoven